

РОЗДІЛ 2. Соціальна відповідальність бізнесу та відносини з державою

Урок 31. Екобізнес: коли вибір має ціну

Активізуємо досвід учнів і **обговорюємо**, що таке екологічна відповідальність бізнесу, чому вона важлива для стійкого розвитку суспільства. **Навчаємо** оцінювати наслідки діяльності бізнесу для довкілля. **Формуємо** розуміння того, що бізнес має не лише заробляти, а й дбати про довкілля. **Пояснюємо**, що екологічна відповідальність бізнесу — це зараз не мода, а необхідність. **Обговорюємо**, як бізнес може допомагати вирішувати екологічні проблеми.

Ознайомлюємо зі структурою екологічної відповідальності (щаблями) та формами звітності бізнесу перед суспільством. **Пояснюємо**, що таке енергоподатки, яка їх роль у стимулюванні енергоефективності бізнесу та переході на використання відновлюваних джерел енергії.

Наголошуємо на важливості прозорості і правдивості звітів, униканні маркування заходів як "екологічні" без доказів. Звертаємо увагу учнів на те, що інвестиції в екологічність бізнесу часто мають довгострокові економічні й репутаційні вигоди, але потребують ретельного планування і прозорого обліку.

Досліджуємо, які документи або дані підприємство може показати громаді (показники споживання енергії, зниження викидів, кількість перероблених відходів, результати екоаудиту) і як їх аналізувати.

Основні поняття та змістові акценти: екологічна відповідальність бізнесу, щаблі екологічної відповідальності, форми звітності та прозорості бізнесу, екозвіт, енергоподатки.

Форми роботи на уроках можуть бути такими:

- практикум "Склади екозвіт" — включити показники енергії, кількість відходів виробництва, план екозаходів;
- дискусія "Чи завжди екоінвестиції окуповуються?";
- створення схема "Як працюють екоподатки";

- розбір прикладу компанії, яка впровадила енергоефективні заходи з акцентом на економічний і екологічний ефект;
- рольова гра "Звіт для громади" — учні готують коротку презентацію еко-звітності одного з місцевих підприємств для місцевої громади або школи;
- проєкт "Екоаудит малого бізнесу" — групи учнів отримують профіль підприємства, визначають екологічні ризики, визначають його екологічність, пропонують план короткострокових, середньострокових, довгострокових заходів щодо покращення екологічності виробництва.
Орієнтовні критерії оцінювання: повнота екологічного плану (0–4 балів); реалістичність заходів і їх вплив на екологічність підприємства (0–4 бали); якість звіту та презентації (0–4 бали);
- дискусія "Чому компанії мають платити більше, якщо забруднюють довкілля?";
- створення коміксу "Як компанія стала екологічною".